

Matusetseremoonia ülesehitus

Enne matusetseremoonia algust

1. Sargameeskond toob sarga matusebüroost piisavalt aegsasti tseremooniaruumi ja asetab selleks ette valmistatud alusele, jalutsiga väljaliikumise suunas. Eesti lipp ja teised sümbolised asetatakse sargale juba matusebüroos või tseremooniaruumi jõudes. Eesti ja üksuse/üksuste lipud alustel, patjadel teenetemärgid, soovi korral ka foto asetatakse määratud kohtadele. Omastele ja Kaitseliidu ametlikele esindajatele reserveeritakse istekohad. Kui lahkunu omastele andmiseks on kasutusel kaastunderaamat, on selle koht sissekäigu läheduses eraldi laual, et tseremooniale saabuvad matuselised saaksid soovi korral teha sissekande.
2. Omastel võimaldatakse tulla tseremooniaruumi enne teiste matuseliste saabumist. Kui sark on tseremoonia ajal suletud, võimaldatakse omaste soovi korral ja kaplaniga kokkuleppel neil sark avada ja lahkunuga isiklikult hüvasti jätta.
3. Kui sargameeskond ja auvahtkond soovib oma tegevusi läbi harjutada, püütakse seda teha enne omaste saabumist.
4. Kokkulepitud ajal avatakse tseremooniaruum matuselistele. Tseremooniale saabuvad viivad oma pärjad ja lilled sarga juurde, avaldavad omastele kaastunnet ja võtavad istet. Soovijad saavad teha sissekande kaastunderaamatus. Soovitav on paigutada sissepääsu juurde paar abilist, kes juhatavad matuselisi edasi ja vajadusel jagavad laululehti. Kogunemise ajal on saateks sobilik muusika.

Matusetseremoonia

5. Matusetalitus algab, kui matuselised on oma kohtadele jõudnud ja istet võtnud. Vaimuliku talituse peab kaplan või kutsutud vaimulik; ilmaliku talituse puhul juhib tseremooniat matusekõneleja või määratud ohvitser.
6. Matusel osaleva Kaitseliidu ülema või struktuuriüksuse juhi, riigi esindaja (Vabariigi President, kaitseminister, Kaitseväge juhataja jt) või kellegi teise omastega kokku lepitud esineja sõnavõtt leitakse eelnevalt kaplani või tseremoonia korraldajaga kokku.
7. Hauamatuse puhul informeerib kaplan või tseremooniapealik matuselisi tseremooniaruumis toimunud osa lõppedes järgnevatest tegevustest (võimalik lahkunuga hüvastijätmine, pargade väljaviimine, spaleeri moodustamine, matusekolonni rivistamine jms).

Sarga väljakandmine tseremooniaruumist

8. Sarga tseremooniaruumist väljakandiseks moodustatakse matusekolonn. Kui matusel osaleb saateüksus (ja orkester), rivistuvad nad oma kohtade välisukse juures. Soovi korral moodustatakse pargadest spaleer. Tseremooniapealiku või kaplani märguande peale hakkab matusekolonn liikuma. Sargameeskond seisatab tseremooniaruumi välisukse lähel formatiooni korrastamiseks, seejärel jätkatakse liikumist sargasõidukini.
9. Matusekolonni nähtavale ilmudes annab saateüksuse pealik käskluse auavalduseks, orkester alustab leinamarssi. Matusekolonn liigub saateüksuse eest läbi kuni sargasõidukini ja sargameeskond asetab sarga sõidukile. Orkester mängib leinamarssi kuni sark on asetatud sõidukile.
10. Sargasõidukisse asetatakse sarga juurde mõned tähtsamad pärjad, kuivõrd autosse pärgi mahub, ülejäänud pärjad pannakse selleks ettenähtud autosse. Sarga kalmistule viimiseks moodustatakse autodest matuserong.
11. Kui aupaukude laskmine on kavas tseremooniaruumist väljumise järgselt, siis toimub see pärast sarga sõidukile asetamist (ja mälestusesemete omastele üleandmist).

Sarga viimine kalmistule ja muldasängitamine (hauamatus)

12. Soovitavalt saabub korraldusmeeskonna esindaja (tseremooniapealik) kalmistule piisavalt varakult enne matuserongi saabumist ning kontrollib üle sarga liikumistee ja hauaplatsi olukorra.

13. Sarga ja teiste matuserongis sõitjate saabudes moodustab tseremooniapealik matusekolonni. Sargameeskond võtab autost sarga ja liigub matusekolonniga koos hauaplatsile. Saateüksus ja orkester liiguvad matusekolonniga kaasa, mängides leinamarssi kuni sarga jõudmiseni hauale. Soovi korral võib saateüksus ja orkester minna eelnevalt haua juurde ja alustada leinamarssi matusekolonni lähenedes. Kui matusekolonn kujuneb väga pikaks, võib orkester liikuda kolonni peas.

14. Haual asetavad sargakandjad sarga aluspuudele ja seejärel, pärast kaplani/matusekõneleja sissejuhatustust, eemaldavad sellelt vormimütsi, käelindi (ja mõõga) ja lipu ning voldivad lipu kokku. Toimub nende mälestusesemete omastele üle andmine. Seejärel laseb sargameeskond sarga aeglaselt hauda. Samal ajal annab saateüksuse pealik käskluse auavalduseks, lastakse kolm aupauku.

15. Kui sargameeskond on astunud haua juurest eemale, peab kaplan muldasängitamise talituse või matusekõneleja peab kõne. Seejärel viskavad matuselised hauda kolm peotäit mulda, samal ajal mängib orkester sobivat koraali. Esimesena viskavad mulda omaksed ja siis ülejäänud matuselised.

16. Sargameeskond ja/või kalmistutöötajad ajavad haua kinni ja kujundavad hauakääpa, peatsisse asetatakse nimeplaat. Tseremooniapealiku juhendamisel asetatakse hauale pärjad ja süüdatakse haua ümber küünlad. Soovi korral ja kokkuleppel tseremooniapealikuga võib haua juures öelda järelhüüdeid. Võimalusel planeeritakse järelhüüded peielauda.

17. Matusetseremoonia lõpeb mälestussignaali ja Eesti Vabariigi hümniga. Seejärel teatab kaplan või tseremooniapealik tseremoonia lõppemisest ning tänab matusel osalejaid, avaldab omaste soovil peielaua kutse. Seejärel sargameeskond, orkester ja üksused lahkuvad kalmistult.

Tseremoonia tuhastamismatusel

18. Matusetseremoonia ja sarga väljakandmine toimub tuhastamismatusel nagu hauamatuselgi puhul.

19. Enne sarga väljakandmist eemaldatakse sargalt mõök, vormimüts, käelint ja lipp ning volditakse lipp kokku. Sargameeskonna pealik kannab seda matusekolonnis sarga ees kuni sargasõidukini. Tseremoonia lõpeb sarga asetamisega sargasõidukile. Mälestusesemed antakse omastele üle ja soovi korral lastakse aupauke. Seejärel alustab sargasõiduk liikumist krematooriumisse.

20. Krematooriumis toimuval matusetseremoonial, kui sark lastakse poodiumilt liftiga otse alla, saateüksus ei osale. Enne sarga alla laskmist antakse mälestusesemed omastele üle.

21. Tuhastamismatusel üldjuhul pärgi ei tooda. Tseremooniale toodud pärjad, kimbud ja lilled viiakse soovitavalt hauaplatsile, kuhu tuhaurn on plaanis hiljem sängitada, või muu väärika mälestusmärgi juurde.

22. Hilisemat urni muldasängitamist koordineerib kaplan lahkunu omastega. Kui soovitakse, peetakse asjakohane tseremoonia. Sõjaväelisi auavaldusi kasutatakse sõltuvalt olukorrast ja kokkuleppel omastega. Põhjendatud on pärgade asetamine, üksuse lipu kasutamine ja mälestussignaal, aupauke lastakse juhul, kui matusetseremoonial neid ei olnud.